Dziś bezpłatny dodatek „Przyjaciel Dzieci"
Nr. 336 (736)
WARSZAWA, SOBOTA 7 GRUDNIA 1946 R. (A)
Cena numeru 3 złote
ROK 52

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA
PRZYJMUJE INTERESANTÓW OD GODZINY 12-ej DO 2-ej PO POŁUDNIU
ADMINISTRACJA
CZYNNA OD GODZINY 8-ej DO 15-ej
KONTO W BANKU »SPOŁEM« ODDZIAŁ W WARSZAWIE Nr 195
KONTO W P. K. O. Nr I-980

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.
PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!
Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
WARSZAWA
Al. Jerozolimskie 121
TELEFONY:
REDAKTOR NACZELNY . . . 8.85-01
SEKRETARZ REDAKCJI . . . 8.85-02
ADMINISTRACJA WYDAWNICTWA 8.85-04
DZIAŁ OGŁOSZEŃ 8.85-05
ZARZĄD DRUKARNI 8.85-06
DRUKARNIA 8.79-61

Rada Naczelna PPS omawia najważniejsze zagadnienia dnia

Partia zdyscyplinowana i jednolitofrontowa

Pogłębienie reform społecznych — Troska o człowieka — Dobrobyt i wolność — Walka z reakcją — Jednolity front

W naszym pierwszym sprawozdaniu z obrad Rady Naczelnej PPS wyliczyliśmy długą listę mówców, którzy zabierali głos w dyskusji.

Zgodnie z zapowiedzią tę część obrad, w której poruszono szereg ważnych spraw, poniżej rozwijamy.

Spółdzielcy — Kolejarze — Kontrola Partyjna

Tow. Chodkiewicz (Lublin) zwrócił uwagę na niedostateczne uświadomienie ludności wiejskiej o znaczeniu i charakterze zmian, które zaszły po wojnie w Polsce. Wywołuje to w pewnych wypadkach ze strony chłopów sabotowanie zarządzeń, jak np. nieoddawanie świadczeń rzeczowych, czy też niepłacenie podatku gruntowego. Tow. Chodkiewicz wskazywał również na szkody, jakie wynikają z niestarannego doboru ludzi na stanowiska kierowników spółdzielni. Jako kolejarz, mówca zajął się również sprawą niskich wynagrodzeń w kolejnictwie i jego zdaniem niedostatecznej opieki państwa nad rozwojem komunikacji.

Tow. Gacki (Warszawa), zapoznał zebranych z zagadnieniem instytucji Rzeczników Kontrol. Partyjnej (tow. Gacki został niedawno powołany na stanowisko Gen. Rzecznika Kontroli Partyjnej). Mówca w mocnych słowach oświadczył, że wszelkie wykroczenia przeciwko dyscyplinie partyjnej będą jak najsurowiej tępione, bez względu na stanowisko towarzysza, który je naruszył.

Jeżeli w wyniku dochodzeń i badań ktoś okaże się winny nie może liczyć na żadną pobłażliwość. Podobnie określił mówca swój stosunek do tych ludzi, którzy w Partii znaleźli się przypadkiem w poszukiwaniu osobistych korzyść czy kariery.

Tow. Zygler (Warszawa) z zadowoleniem przyjął obietnicę tow. Bobrowskiego który zwracając uwagę w swoim referacie na konieczność oszczędzania, równocześnie zastrzegł, że nie dotyczą one oświaty, na którą wydatki powinny być nawet zwiększone. Tow. Zygler omówił trudną sytuację nauczycielstwa.

Tow. Jeżyk (Krosno) zajął się sprawą umowy z PPR i podkreślił, że realizacja tego porozumienia w terenie wymaga pracy i dobrej woli z obu stron przy usuwaniu trudności lokalnych. Tow. Jeżyk informuje dalej zebranych o stanie bezpieczeństwa na terenie rzeszowskiego. Stan ten wobec działalności band ukraińskich nie jest zadowalniający.

Umowa z PPR gwarantuje równorzędność PPS i PPR

Tow. Drobner (Kraków) — stwierdza, że uświadomienie mas wbrew pozorom jest bardzo duże.

Mówiąc o umowie z PPR tow. Drobner wyraził pogląd, że jego zdaniem nie wnosi ona nic nowego, ponieważ wszystkie jej punkty były uprzednio w programie i dążeniach obu partii.

Tow. Drobner powiedział, że PPS bierze odpowiedzialność za wszystko co się w Polsce dzieje na odcinku rządu bez względu na to, czy to jest dobre czy złe i czy w danym resorcie Partia nasza jest reprezentowana.

Umowa z PPR określiła naszą pozycję jako **równorzędną** i po tej drodze musimy pójść, **dając maksymalny wkład swojej pracy.**

Walka z opozycją

Tow. Koral (Olsztyn) przytacza szereg przykładów ze swojego terenu, w których praktyka jednolitego frontu partii robotniczych szwankowała. We wszystkich tych wypadkach należyta postawa ze strony miejscowych władz PPS spotkała się z pełnym zrozumieniem komórek peperowskich i nieporozumienia zostały zlikwidowane. **Tow. Koral podkreślił konieczność prowadzenia energicznej walki z legalną i nielegalną opozycją.**

Tow. Bielnik (Górny Śląsk) zwrócił uwagę zebranych na mnożące się wypadki przy pracy w górnictwie i hutnictwie.

Mówca popiera w swoim przemówieniu konieczność **podniesienia poziomu masy członków Partii i czuwania nad dyscypliną partyjną.** Zwraca uwagę na ważność aparatu organizacyjnego i na jego sprężyste działanie.

Trzy typy

Tow. Wachowicz (Komisja Polityczna CKW) widzi na terenie Partii dwa odchylenia od wyznaczonej i zatwierdzonej przez właściwe władze partyjne linii. Jedni to ci, co cieszą się z każdego nieporozumienia z PPR i rozdmuchują go do niewłaściwych rozmiarów. Drudzy to ci, którzy bez dyskusji i wzajemnego przekonywania się chcieliby zawsze ustępować.

Dopiero typ trzeci — to typ prawdziwego PPS-owca.

Z pierwszymi i z drugim będziemy walczyć i tylko wówczas zyskamy zaufanie i szacunek w społeczeństwie u swoich towarzyszy i w bratniej partii.

Oczyszczenie PPS od naleciałości i ludzi, którzy nie rozumieją co cały ruch robotniczy reprezentuje i o co walczy, jest zdaniem tow. Wachowicza naszym pierwszym zadaniem.

Musimy pamiętać, mówił dalej tow. Wachowicz, że Polska jest w dalszym ciągu w trakcie rewolucji chociaż jest to rewolucja bezkrwawa i że musimy dalej usilnie pracować i dążyć za wszelką cenę do utrwalenia i rozszerzenia rewolucyjnych zdobyczy. Ta świadomość musi kierować każdym naszym krokiem.

W sprawie jedności organicznej

O pogłębianiu wolności obywatelskich, drodze do stabilizacji gospodarczej, o walce o nowego człowieka —

o tych czterech sprawach mówił w dyskusji **tow. Hochfeld** (Komisja Polityczna CKW). Na wstępie wyjaśnił on istotny sens tego punktu umowy między PPS i PPR, który dotyczy jedności organicznej. Jedność organiczna klasy robotniczej jest wszak że uznawanym warunkiem pełnej realizacji socjalizmu. Ale właśnie dlatego musi być ona **organiczna** tj. wzrastać jako proces rozwojowy. Mowy nie ma o dekretowaniu przez kogokolwiek jedności organicznej. Kto chciałby wyprzedzać naturalny rozwój społeczny, ten nie przyśpieszałby, lecz opóźniał jedność organiczną bo rozbijałby rzeczywisty jednolity front.

Tow. Hochfeld wskazał następnie na zagadnienie **społecznych kosztów realizacji** koncepcji PKWN. Postawa PSL sprawiła, że koszty te ciągle jeszcze są wysokie. Wielkim obowiązkiem PPS jest — właśnie po wyborach — przyczynić się do istotnego odprężenia atmosfery politycznej w Polsce. Jest to jedyna droga do **rozszerzenia i pogłębienia wolności obywatelskich,** które z kolei są jednym z istotnych warunków powodzenia gospodarki uspołecznionej.

Omawiając obszernie obecną **sytuację gospodarczą,** tow. Hochfeld stwierdził, że istnieje pełna możliwość stabilizacji siły nabywczej złotego przy niezmniejszeniu zakresu inwestycyj w Planie Odbudowy. Możliwość ta to nie jest nieuzasadniony nacisk na płace i konsumcję świata pracy, lecz **oszczędności budżetowe oraz oszczędność w gospodarce przedsiębiorstw państwowych,** oszczędności w zakresie, który tow. Hochfeld nazwał niepotrzebnym pozagospodarczym podatkiem obciążającym gospodarkę. Tow. Hochfeld wskazał również na konieczność zgodności między modelem gospodarczym a ustrojem politycznym, z czego jeszcze raz wynika potrzeba pogłębienia demokracji politycznej w Polsce.

Wreszcie na zakończenie omówił tow. Hochfeld sprawę nowej **obyczajowości** w Partii i w całym kraju, wskazując na niektóre objawy niepokojące, które trzeba bezwarunkowo zwalczać. Jednym z naczelnych warunków nowego ustroju jest **nowy człowiek,** a nowy człowiek musi być odważny, musi mieć charakter, musi mieć „smak" pełnej wolności. W związku z tym tow. Hochfeld wskazał na olbrzymią rolę OMTUR i ZNMS i zgłosił odpowiednią rezolucję, dotyczącą pomocy Partii dla tych organizacji.

Zakończenie dyskusji

Tow. Wudzki (Warszawa) uzasadniał w swoim przemówieniu potrzebę głębszej rewizji przeszłości Partii.

Tow. Kowalczyk (Zagłębie Dąbrowskie) bronił tych momentów w przeszłości Partii, które uważa za wielkie i które stanowią o przywiązaniu polskiej klasy robotniczej do sztandarów PPS. Równocześnie wskazał na konieczność energicznej walki z „czarną międzynarodówką" klerykalizmu, z nadużyciami sektora prywatnego oraz z bandami, które zatruwają życie kraju.

Tow. Zakrzewski (Gdynia) mówił o lokalnych bolączkach Wybrzeża.

Tow. Baranowski (Warszawa) bronił tezy o szybkim połączeniu obu partii robotniczych.

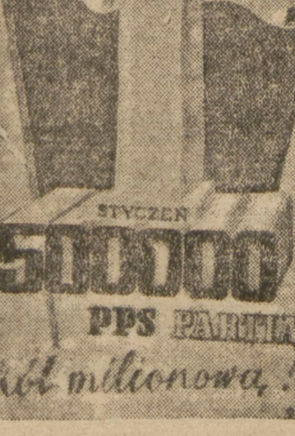
Na zakończenie zabrał głos **przewodniczący CKW, tow. Osóbka - Morawski,** który w dłuższym przemówieniu wyjaśnił wysunięte w czasie dyskusji wątpliwości.

*

W jutrzejszym numerze „Robotnika" podamy wyjątki z przemówienia tow. Cyrankiewicza oraz tekst uchwał Rady Naczelnej. Ogłoszony również zostanie manifest Rady Naczelnej PPS do ludu pracującego miast i wsi.

E. J. S.

Tow. Giger organizuje kolejarzy PPS-owców

Towarzysz Giger, członek Polskiej Partii Socjalistycznej z czasów przedwojennych, zwerbował do naszej Organizacji od 1 listopada b. r. 197 nowych członków.

Towarzysz Giger jest kolejarzem, pracuje na stacji Błonie, cały swój wysiłek wkłada w usprawnienie kolejnictwa. Chce on w ten sposób pokazać, że PPS-owcy gdziekolwiek tylko otrzymają do wypełnienia zadanie, starają się spełnić swój obowiązek bez zarzutu.

Tow. Giger każdą chwilę wolną od zajęć służbowych poświęca pracy partyjnej.

Fala optymizmu w ONZ

Osiągnięto zgodę w sprawie rozbrojenia

Energia atomowa dla celów pokojowych

NOWY JORK (PAP). W dniu wczorajszym odbyła się publiczna sesja podkomisji politycznej, której przewodniczył Spaak. Na porządku dziennym znajdowała się sprawa sformułowania odpowiedniego wniosku w sprawie rozbrojenia, w celu przedstawienia go Generalnemu Zgromadzeniu.

Omawiano projekt amerykański, który ma stanowić podstawę porozumienia. Projekt ten przewiduje „konieczność rychłej powszechnej regulacji i redukcji zbrojeń".

Przewodniczący Spaak wniósł poprawkę, przewidującą, że projekt przygotowany przez Radę Bezpieczeństwa ma być ratyfikowany przez poszczególne państwa. Wniosek amerykański wraz z poprawką Spaaka został przyjęty jednogłośnie.

Następnie odbyła się dyskusja nad poprawką amerykańską do wniosku radzieckiego w sprawie energii atomowej. Poprawka amerykańska przewiduje, że produkcja energii atomowej będzie dozwolona dla celów pokojowych.

Na posiedzeniu podkomisji omawiano również zalecenie dla Generalnego Zgromadzenia, aby wezwać Radę Bezpieczeństwa do rozpatrywania w pierwszym rzędzie sprawozdania komisji atomowej. Sprawozdanie to ma być złożone do 31 grudnia br. Propozycja ta, którą przedstawił Mołotow, została poparta przez delegata amerykańskiego i brytyjskiego. Decyzja w tej sprawie jeszcze nie zapadła.

W kołach politycznych ONZ oraz wśród korespondentów pism amerykańskich i zagranicznych zapanował nastrój optymizmu.

Kandydatura Bidault upadła

uzyskawszy tylko 240 głosów

PARYŻ (PAP). Biuro polityczne francuskie partii komunistycznej uchwaliło następującą rezolucję: „Biuro polityczne postanawia kontynuować swe wysiłki w celu zjednoczenia wszystkich sił robotniczych i demokratycznych we Francji. Partia komunistyczna oświadcza, że nie weźmie udziału w rządzie, na czele którego będzie stał członek republikańskiego ruchu ludowego (MRP), i nie udzieli swego poparcia takiemu rządowi".

Odbyło się posiedzenie Rady Naczelnej partii socjalistycznej, na którym 2.242 głosami przeciwko 2.145 uchwalono rezolucję, postanawiającą, że partia socjalistyczna może okazać poparcie rządowi oraz brać w nim udział jedynie na następujących warunkach: 1) że program tego rządu będzie zgodny z ogólnymi wytycznymi programu partii socjalistycznej, 2) że partia komunistyczna weźmie udział w tym rządzie, lub udzieli mu swego poparcia w Zgromadzeniu Narodowym.

PARYŻ (PAP). Na czwartkowym posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego poddano głosowaniu kandydaturę Bidault, wysuniętą przez partię republikańsko - ludową. Na kandydaturę Bidault padło 240 głosów na 601 głosujących, 337 deputowanych oddało białe kartki. Ponieważ absolutna większość wynosi 310 głosów, kandydatura Bidault upadła.

Po ogłoszeniu wyników głosowania zabrał głos przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Auriol, który zwrócił uwagę na konieczność szybkiego zakończenia kryzysu rządowego. Zgromadzenie Narodowe większością 327 głosów przeciwko 151 postanowiło przeprowadzić następne głosowanie w wyborach premiera rządu w dniu 10 grudnia.

Protest Azerbejdżanu

MOSKWA (PAP). Radio w Tabryzie nadało odpowiedź przewodniczącego azerbejdżańskiego parlamentu, Szabestari, na depeszę premiera Ghavama, w której ten ostatni nalegał na wprowadzenie wojsk irańskich do Azerbejdżanu.

„Można pomyśleć, że Ghavam pod wpływem podejrzanych elementów chce rozpocząć wojnę domową i siłą unicestwić ruch, który on sam uznał za demokratyczny. Ghavam wie dobrze, że wysłanie wojsk do Azerbejdżanu równa się wypowiedzeniem wojny ruchowi demokratycznemu".

Zwiększenie dostaw UNRRA

w ostatnim okresie jej działania

P. Charles M. Drury, szef Misji UNRRA w Polsce, podaje do wiadomości, że Polska otrzyma około 13 milionów kg mięsa, przeważnie w konserwach, w ciągu grudnia i w pierwszym kwartale 1947 r.

Pomimo dotkliwego ogólnego braku mięsa i tłuszczów oraz ograniczonych funduszów UNRRA, wzmożono znacznie, dzięki ostatnio poczynionym staraniom, dostawy UNRRA, przeznaczone dla Polski w okresie od grudnia 1946 r. do marca 1947.

Dostawy tłuszczów i olejów jadalnych są również znacznie większe i obejmują 10 milionów kg zamówionej obecnie margaryny, niezależnie od 10 milionów kg kopry.

W związku z brakiem skór, zwrócono specjalnie uwagę na ten rodzaj dostaw i poczyniono starania odnośnie dostarczenia skóry surowej o wartości 236.000. dolarów oraz 600.000 par butów wojskowych.

Nowy plan pomocy żywnościowej

NOWY JORK (PAP). Na posiedzeniu komisji gospodarczej i finansowej ONZ dyrektor gen. UNRRA La Guardia przedstawił nowy plan pomocy żywnościowej, zawierający przyrzeczenie Ameryki wysłania żywności „w odpowiedniej chwili i w odpowiednie miejsce".

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.

Warszawa, 6 grudnia.

Po Radzie Naczelnej

PRZEBIEG ostatniego posiedzenia Rady Naczelnej PPS daje okazję do przeglądu zamierzeń, sił, możliwości, doświadczeń i osiągnięć naszej Partii.

Przegląd ten wypadł imponująco. Tak ocenilo go kierownictwo Partii, takie wrażenie wynieśli wszyscy uczestnicy obrad, tak przyjęły go szerokie masy naszych towarzyszy, za taki uznać go muszą nasi przyjaciele, a również ludzie nam obojętni, stwierdzić to wreszcie muszą — mimo niechęci — nasi wrogowie.

Przegląd osiągnięć naszej Partii wypadł imponująco; po pierwsze dlatego, że stwierdzono słuszność i konsekwencję w marszu po ustalonej z chwilą Odrodzenia się Partii drodze.

Po drugie, dlatego, że między kierownictwem Partii, a przedstawicielami szerokich rzesz naszych towarzyszy z całego kraju istnieje pełne zaufanie, zrozumienie i współdziałanie, które znalazły swój wyraz w jednomyślności poglądów i uchwał.

Po trzecie, dlatego, że podkreślone przez prawie wszystkich mówców poczucie odpowiedzialności za kierunek i działalność Partii jest gwarancją sumiennej i dokładnej oceny każdego kroku i decyzji.

Po czwarte, dlatego, że bez ukrywania i fałszywego wstydu zebrani wymienili między sobą poglądy, co do odcinkowych błędów, niedokładności i niedociągnięć, co jest równoznaczne z możliwością i chęcią wyrównania słabych punktów i ich zlikwidowania.

Po piąte wreszcie, dlatego, że ujawniła się w całym przebiegu obrad wola zwycięstwa i poczucie siły naszej Partii — współrządzącej dziś na zasadzie równości wielkiej Partii świata pracy.

Teraz, gdy posiedzenie Rady Naczelnej się skończyło, pozostaje nie mniej ważna część pracy: zrealizować powzięte uchwały, wprowadzić je w życie na codzień, wypełnić treścią wypowiedziane i napisane słowa.

Do tej części zadania Polska Partia Socjalistyczna już się zabrała, już go wykonuje.

Na pierwszy ogień idzie kampania wyborcza. Tę kampanię musimy wygrać.

I wygramy ją.

Wygramy ją, jak ludzie, którzy gruntownie przemyśleli słuszność sprawy, właściwie ocenili, gdzie leży interes Polski, interes świata pracy i interes pojedyńczego obywatela, i nie znaleźli innej drogi, niż nasza własna polska droga do Socjalizmu.

Strajk górników w USA

Solidarność amerykańskich robotników

Zw. Zaw. oddały swe fundusze do dyspozycji Lewisa

Rząd Stanów Zjednoczonych zachowuje się biernie

WASZYNGTON (SAP). Rząd ostrzegł naród amerykański, że strajk węglowy zagraża sparaliżowaniem systemu gospodarczego Stanów Zjednoczonych. Rząd zwrócił się do gubernatorów stanów o ograniczenie zużycia węgla w miejscach rozrywek, w bibliotekach, muzeach, szkołach i innych budynkach, których można nie ogrzewać bez szkody dla zdrowia.

WASZYNGTON (SAP). Koła zbliżone do Białego Domu twierdzą, że Truman zwróci się przez radio do górników, wzywając ich aby wrócili do pracy.

Czeki in blanco od lokalnych związków górniczych napływają masowo do biura Lewisa jako wyraz solidarności świata pracy. Bogate związki proszą Lewisa, aby wypełnił te czeki dowolnymi sumami, celem zebrania pieniędzy potrzebnych na spłacenie grzywny. Górnicy są zdecydowani tylko w tym wypadku wrócić do pracy, jeżeli wezwie ich do tego Lewis.

Lewis złożył formalne odwołanie od wyroku sędziego Goldsborough.

Wydz. Wyk. Zw. Kolejarzy zaproponował, aby Lewis odwołał strajk, a Truman powołał komisję, któraby rozpatrzyła i rozstrzygnęła żądania górników. Wydział Wykonawczy, który reprezentuje 13 Związków Kolejarzy, piętnuje „pobłażowanie godną nieudolność rządu" w tej sprawie.

MOCNE NASTROJE

PENSYLWANIA (SAP). Strajkujący górnicy uważają nałożoną przez sąd grzywnę za niesprawiedliwość, ale nie przejmują się zbytnio jej wysokością.

Ogólne wrażenie jest, że górnicy niechętnie strajkują, ale mimo to solidarność ich i zaufanie do Lewisa nie tylko nie osłabło, ale raczej wzmogło się.

PIKIETY GÓRNIKÓW W PENSYLWANII

PITSBURGH (SAP). Ruchome oddziały pikietowe pojawiły się na całym obszarze pól węglowych zachodniej Pensylwanii.

Strajkujący zatrzymali 6 samochodów z ładunkiem węgla i zmusili kierowców do zrzucenia węgla.

CHCĄ ŁAMAĆ STRAJK BAGNETAMI

Sytuacja węglowa powoduje wzrost nacisku kongresmanów, domagających się od rządu drastycznych pociągnięć. Senator Harry nazwał strajk węglowy „aktem powstania przeciw rządowi" domaga się od Trumana zwołania Kongresu na specjalną sesję. Republikanin Aiken żąda interwencji Kongresu. Członek Izby Reprezentantów, Case, proponuje otwarcie kopalń pod ochroną armii z górnikami, rekrutowanymi w Ameryce lub za granicą.

INTERWENCJA PARTII KOMUNISTYCZNEJ

NOWY JORK (PAP). Komitet Narodowy Partii Komunistycznej w St. Zjednoczonych wystąpił z deklaracją skierowaną do AFL, CIO oraz Zw. Zawodowego Kolejarzy, w której Amerykańska Partia Komunistyczna proponuje wspólny blok dla „wykorzystania potęgi gospodarczej i politycznej" tych organizacji, w celu uzyskania szybkiego załatwienia strajku węglowego na podstawie całkowitego uwzględnienia żądań robotników.

Przygotowania do wyborów

Dnia 4 grudnia br. odbyło się kolejne zebranie Wojewódzkiego Komitetu Wyborczego Bloku Stronnictw Demokratycznych i Związków Zawodowych na woj. warszawskie.

Omówiono sprawy organizacyjne i propagandowe. Postanowiono zorganizować analogiczne Okręgowe Komitety Wyborcze, w skład których wejdą przedstawiciele 4-ch Stronnictw Bloku Demokratycznego, Związków Zawodowych i organizacji społecznych.

KOMISJA WYBORCZA Nr. 1 ZAWIADAMIA:

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej Nr. 1 zawiadamia przewodniczących, zastępców przewodniczących i członków Komisji Obwodowych, że dnia 7. 12 rb. o godz. 9-ej rano winni objąć lokal urzędowania Komisji.

Dnia 7.12 rb. przewodniczący Komisji zgłoszą się między godziną 12 i 14 do właściwych starostw, celem odebrania dwóch egzemplarzy spisu wyborców oraz ogłoszeń publicznych.

Schumacher u burmistrza Londynu

LONDYN (PAP). Agencja Reutera donosi, że dr. Kurt Schumacher z towarzyszącymi mu osobami odwiedził w środę władze naczelne samorządu londyńskiego i został przyjęty przez lorda mayora (burmistrza) Londynu.

Fundusz wyborczy PPS

W wykonaniu uchwały CKW PPS o Funduszu Wyborczym tow. Cyrankiewicz Józef, Sekretarz Generalny CKW PPS składa 10.000 zł. i wzywa tow. Stanisława Szwalbego — Przew. RNPPS, w-prezydenta KRN i tow. Osóbkę-Morawskiego, przewodniczącego CKW PPS i Premiera Rządu Jedności Narodowej.

Tow. Elsier Mieczysław wpłaca zł 1.000 i wzywa do wpłaty tow.tow. Grossa Stanisława, Rapackiego Adama, Rutkę Włodzimierza.

Wyjazd delegacji na Kongres Słowiański

W dniu 5 bm. opuściła Warszawę, udając się do Belgradu na Kongres Słowiański, który odbędzie się w dniach 8 — 12 bm., delegacja polska, na czele której stoją: prezes Komitetu Słowiańskiego prof. Michałowicz i minister Odbudowy tow. Kaczorowski oraz wiceminister Oświaty Trojanowski, prezes Zw. Samopomocy Chłopskiej Janusz i tow. Dobrowolski.

Jako goście honorowi wezmą udział w Kongresie: wiceprezydent Krajowej Rady Narodowej Barcikowski, szef sztabu generalnego gen. Korczyc.

W dniu 3 grudnia br. zagubione zostały dokumenty na nazwisko Siemek Józef z Wrocławia. Uprasza się znalazcę o zwrot dokumentów (bez pieniędzy) do CKW PPS, Warszawa, Daszyńskiego (Wiejska) 18, wydział ogólno - organizacyjny.

Słowiańska era pokoju

Depesza gen. Żeligowskiego

LONDYN (PAP). Przebywający w Anglii gen. Lucjan Żeligowski przesłał na ręce przewodniczącego Wszechsłowiańskiego Zjazdu w Belgradzie gen. Gondurowa list następującej treści:

„Narody słowiańskie po długich wiekach upokorzeń i walk, dziś kierowane instynktem samozachowawczym i otoczone aureolą sławy, wchodzą na arenę polityczną świata, ażeby rozpocząć nową słowiańską erę bez wojen, bez nędzy ludzkiej i bez wrogości między narodami. Chyląc czoło przed pamięcią bohaterów poległych na wszystkich polach bitew wznoszę braterski okrzyk: Niech żyją wolne i niezależne wszystkie słowiańskie narody! Niech żyje braterstwo ludzkości"!

„Nie chcemy deklaracji i pięknych frazesów"

Amb. Gromyko o wniosku USA w sprawie Hiszpanii

N. JORK (PAP). Na posiedzeniu Komisji Politycznej Generalnego Zgromadzenia Związek Radziecki wystąpił o zerwanie stosunków gospodarczych i dyplomatycznych z gen. Franco. Delegat radziecki Gromyko oświadczył, że wniosek amerykański jest słabszy i niedostateczny. Delegacja amerykańska proponowała w swym wniosku, aby Generalne Zgromadzenie wezwało Franco do ustąpienia i żeby hiszpański rząd tymczasowy przeprowadził wybory w Hiszpanii.

Delegat radziecki oświadczył: „Nie chcemy deklaracji i pięknych frazesów. Nie chcemy potępienia tylko gen. Franco, ale żądamy decyzji odpowiadających powadze sytuacji, decyzji, któreby dopomogły narodowi hiszpańskiemu do wyzwolenia się od reżimu narzuconego mu siłą.

Po dłuższej dyskusji Komisja Polityczna postanowiła powołać podkomisję dla uzgodnienia różnych rezolucji i poprawek oraz dla znalezienia sformułowania wspólnej rezolucji.

Mordercy 100 tysięcy kobiet w Ravensbrück przed sądem

BERLIN (PAP). W procesie przeciwko 14 urzędnikom administracji obozu koncentracyjnego w Ravensbrück prokurator gen. Steward, opisał straszliwe męki, wśród których skonało 100 tysięcy kobiet w tym obozie. Nad całym obozem unosił się straszliwy odór ciał gnijących w rowach. Wygłodzonym więźniarkom Niemcy rzucali kawałki chleba, aby rozkoszować się widokiem nieszczęśliwych kobiet, bijących się o kęs chleba.

Teodora Binc stosowała względem więźniarek prysznice gorące i zimne i zanurzała je w wodzie aż zemdlały. Wiele kobiet trzymano tygodniami w pomieszczeniach, w których nie można było usiąść, ani się położyć. Większość dostawała obłędu. Gdy kobiety zaczęły dusić się z braku powietrza, komendantka bloku Mory zrobiła wszystkim zastrzyk fenolu. Rano, zastano same trupy.

Na 12-tu młodych cygankach lekarze niemieccy dokonali operacji sterylizacji bez znieczulenia. Kiedy wiadomość o przestępczym zabiegu dotarła do W. Brytanii i została ogłoszona przez radiostację londyńską, wszystkie pozostałe przy życiu „króliki doświadczalne" zostały rozstrzelane.

W roku 1945 Himmler oświadczył, iż mieszkanki obozu nie umierają dość szybko i wobec tego sprowadził z obozu z Oświęcimia doktora Winklemana i komendanta obozu Schwarzhubera odpowiedzialnych za wymordowanie 3 milionów ludzi. Dr. Winkleman posyłał do komor gazowych wszystkie słabsze kobiety. Przed zagazowaniem dentysta Helinger wyrywał ofiarom złote zęby.

Międzynarodowy Uniwersytet w Pradze

PRAGA (PAP). Prezydent Czechosłowacji dr. Benesz przyjął delegację przedstawicieli Międzynarodowego Związku Studentów, która przedstawiła mu plan organizacyjny Międzynarodowego Uniwersytetu w Pradze. Wykłady na tym Międzynarodowym Uniwersytecie odbywać się będą w językach słowiańskich oraz angielskim i francuskim.

To nie sztuka zabić bruka,
Ani sowę trafić w głowę —
Losem największą sztukę zda się
W milion trafić w czwartej klasie!

To tylko tak się zdaje. A naprawdę — wystarczy mieć los IV-ej klasy 48-mej loterii i trochę, w każdym razie trochę więcej niż kto inny, szczęścia — a milion nasz.

Lecz gra idzie przecież nie tylko o milion, bo są jeszcze 3 wygrane po pół miliona,

20	wygranych	po	100.000
30	„	„	50.000
100	„	„	20.000
400	„	„	10.000 i t. d.

Łącznie 27.000 wygranych na kwotę 15.000.000.— zł.

Czyliś zatem zagiął parol specjalnie na milion, czy też nie, spiesz po los, bo ciągnienie rozpoczyna się już 7-go grudnia. 1730

Głosy z terenu

Czy prenumerata „Robotnika" ma być obowiązkiem

W związku z opublikowanym przez nas listem tow. Cieślaka, w którym autor apeluje do towarzyszy, by traktowali prenumeratę Robotnika, jako obowiązek organizacyjny, do redakcji wpłynął szereg listów od czynnych członków Partii.

Kilka listów publikujemy, jako przykład zainteresowania się terenu tą sprawą. Charakterystyczną rzeczą jest szybka reakcja naszych działaczy na poruszone zagadnienie. Świadczy ona o tym, że towarzysze wyrobieni organizacyjnie i prowadzący działalność polityczną, zdają sobie sprawę z konieczności prenumerowania „Robotnika" przez wszystkich członków partii:

W związku z apelem, dotyczącym prenumeraty „Robotnika", jako stary członek aktywu partyjnego, chciałbym dorzucić parę uwag od siebie.

Przed wojną każdy akywny członek PPS uważał za swój obowiązek organizacyjny czytać „Roba". A czytanie, to nie kupienie od czasu do czasu, gdy się wydarzy coś specjalnego, lecz prenumerata, by codziennie otrzymywać pismo w domu, czy w warsztacie pracy.

Dlatego też każdy z nas prenumerował „Roba". Ja osobiście przynajmniej jestem zdziwiony, że prenumerata nie jest traktowana, jako obowiązek członka Partii. Jeśli ktoś z towarzyszy nie rozumie, albo lekkomyślnie zaniedbuje tę sprawę, Partia powinna w to wniknąć. Przyłączam się do zdania tow. Cieślaka całkowicie i proponuję, by sprawę tę załatwić przez odpowiednie uchwały powzięte przez Komitety Dzielnicowe, a nawet wojewódzkie i powiatowe.

JAN KORNACKI

Apel tow. Cieślaka, by każdy członek Partii prenumerował „Robotnika", uważam za słuszny i sądzę, że przybierze formę decyzji odpowiednich władz partyjnych, czy to w ramach Komitetów miejscowych, czy powiatowych, a nawet wojewódzkich.

Każda organizacja, która wydaje pismo, traktuje prenumeratę tego pisma, jako obowiązek członkowski. Tym bardziej stronnictwo polityczne, które podaje swoje naświetlenie wydarzeń, które podaje informacje i decyzje, obowiązujące członków, winno prenumeratę swego organu traktować, jako obowiązek członkowski.

Specjalnie ważne jest to na terenie powiatów i województw, gdzie towarzysze nie mają takiej łączności z władzami organizacyjnymi, jak to ma miejsce w Warszawie. Tam „Robotnik" odgrywa często rolę prelegenta, który z przyjeżdża z referatem.

DOBOSZ z Ursusa.

W środowym numerze „Robotnika" czytałem apel tow. Cieślaka, by każdy członek Partii prenumerował „Robotnika".

Sprawa ta jest bardzo ważna, dawno chciałem ją poruszyć. Jako instruktor na Dzielnicy Wola stale jestem w terenie przy organizowaniu nowych kół. Niejednokrotnie miałem możność zauważyć, że towarzysze, którzy prenumerują „Robotnika", daleko lepiej orientują się w różnych zagadnieniach tak międzynarodwych, jak i wewnętrznych niż ci, którzy czytają go dorywczo, albo w świetlicy, albo pożyczając u kolegi, gdy jest coś więcej ciekawego.

Gazetę należy czytać systematycznie, by nie tracić z oka ciągłości wypadków, toczących się dokoła nas. A systematyczne czytywanie gazety może nastąpić wtedy, gdy otrzymuje się ją stale w drodze prenumeraty. Sądzę, że prenumerata „Robotnika" winna być takim samym obowiązkiem organizacyjnym, jak płacenie składek.

Wolność
FR. CICHOCKI

W Palestynie huk bomb nie ustaje

JEROZOLIMA (SAP). Bomba zniszczyła budynek biura wojskowego w mieście Sarafand, między Jerozolimą a Tel Avivem. Dokładna ilość zabitych i rannych jeszcze nie jest wiadoma. Wybuch nastąpił na ciężarówce, która podjechała pod sam budynek, po czym szofer odszedł: po chwili nastąpiła eksplozja i budynek zawalił się

Pogrzeb Filipa Garreau konsula francuskiego w Szczecinie

Dnia 4 grudnia odbył się w Szczecinie pogrzeb konsula Francji w Szczecinie, ś. p. Filipa Garreau. Na uroczystość żałobną przybył ojciec zmarłego, ambasador Republiki Francuskiej w Polsce, p. Roger Garreau wraz z członkami ambasady oraz konsulami p. de Nogaret z Warszawy, jego zastępca p. Delatour z Gdyni i p. Gaillard z Poznania.

W pogrzebie wzięli udział liczni przedstawiciele kolonii francuskiej w Polsce oraz władze lokalne polskie.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych reprezentował naczelnik dr. Tadeusz Chromecki.

Po modłach przy dźwiękach Marsylianki nastąpiło wyprowadzenie trumny, pokrytej sztandarem francuskim. Na czele konduktu kroczyła delegacja młodzieży harcerskiej, za którą niesiono liczne wieńce dalej oddział Wojska Polskiego wraz z pocztami sztandarowymi.

Zwłoki ś. p. Filipa Garreau przewiezione zostaną do grobu rodzinnego we Francji. Na ręce Ambasadora napłynęły liczne depesze kondolencyjne od Rządu Jedności Narodowej i wielu placówek zagranicznych z Polski.

Nowomianowanym konsulem Francji w Szczecinie jest pan Jack Lequebe

„Bez wolnej Polski nie ma wolnej Czechosłowacji"

MOSKWA (PAP). Przed wyjazdem czeskiej delegacji parlamentarnej z Moskwy kierownik delegacji, prezydent parlamentu czeskiego J. Dawid udzielił korespondentowi PAP wywiadu. Na zapytanie o stosunkach polsko-czeskich, prez. Dawid odpowiedział:

„Tomasz Masaryk w czasie pierwszej wojny światowej na zjeździe narodów słowiańskich oświadczył: „Bez wolnej Polski nie będzie wolnej Czechosłowacji, a bez wolnej Czechosłowacji nie będzie wolnej Polski".

Prawda wypowiedziana przez prez. Masaryka pozostaje aktualna również dzisiaj. Powinniśmy kroczyć wspólnie, mamy wspólnego nieprzyjaciela. Nie ukrywam, że w obecnym stanie rzeczy istnieją między nami pewne różnice zdań, ale zostaną one usunięte. Cieszymy się że Odra staje się wałem obronnym Słowiańszczyzny.

TOW.

Kazimierz Jezierski

Kierownik i założyciel reprezentacyjnego chóru PPS „Polonia" przy Dzielnicy Praga Centralna. Niestrudzony szermierz pieśni polskiej i organizator chórów robotniczych.

Zmarł dn. 4 bm. 1946 r. przeżywszy lat 56.

W zmarłym tracimy wielkiego przyjaciela i kolegę.

ZARZĄD I CZŁONKOWIE REPREZENTACYJNEGO CHÓRU PPS „POLONIA"

W PARTII PPS

54 lecie P.P.S. na Dzielnicy Ochota

W dniu 3 b. m. na Dzielnicy Ochota odbyła się uroczysta akademia z okazji 54-lecia PPS.

Sala konferencyjna Dzielnicy PPS Ochota wypełniona ponad 200-tu członkami, udekorowana portretami działaczy PPS, rozwinięte sztandary Dzielnicy OMTUR. Pod portretem Tow. Osóbki - Morawskiego widnieje napis „54 lata PPS". Uroczystość rozpoczęto odśpiewaniem pieśni przez OMTUR „Czerwony Sztandar".

Przewodniczący tow. Byliński Jan, zaprasza do prezydium towarzyszy: Malendowicza, Pakułę, Sałatę, Pietras-Kiesiacką, przedstawiciela S. K PPS, tow. Sierpińskiego.

Referat „PPS 54 lata w walce" wygłosił Sekretarz Dzielnicy tow. Malendowicz. Drugi referat pt. „Zjednoczona PPS", wygłosił tow. Sierpiński. Młodzież Turowa odśpiewała szereg pieśni robotniczych.

Okrzykiem na cześć PPS zakończono uroczystość.

Pełnomocnicy Dzielnic P.P.S. do wyborów

Stołeczny Komitet PPS zawiadamia, że w piątek tj. dnia 6 grudnia br., o godz. 16, w lokalu Stołecznego Komitetu, ul. Mokotowska 24, odbędzie się zebranie Pełnomocników Dzielnic i ich zastępców. Sprawy bardzo ważne, obecność obowiązkowa pod rygorem organizacyjnym.

KALENDARZYK PARTYJNY

Dnia 6 grudnia rb. (piątek) odbędzie się zebranie członków i sympatyków PPS z referatami na Dzielnicach:

Grochów, ul. Podskarbińska 6, godz. 18, referat tow. Żypaczewicza.

Ochota, ul. Niemcewicza 9, godz. 18, referat polit. tow. Rowińskiego Aleks.

Wola, ul. Ogrodowa 39, godz. 17, referat tow. Naglera Gustawa.

Rakowiec, ul. Pruszkowska 6, godz. 18, referat polit. tow. kpt. Kobyleckiego.

Fort Mokotów, ul. Miłobędzka 16, godz. 18, referat polityczny.

Nowe-Bródno, ul. Białołęcka 27, godz. 18, referat polityczny tow. Waltera Jerzego.

Żoliborz, ul. Kossaka 10, godz. 18.30, referat polit. tow Olsienkiewicza H. pt. „Bieżące zagadnienia polityki wewnętrznej".

Koło, ul. Obozowa 80 m. 11, godz. 18, referat pt. „Spółdzielczość" tow. Sternik.

Koło PPS Port Czerniaków, dn. 6 grudnia rb. (piątek), o godzinie 15.30, wspólne zebranie członków PPS i PPR z referatem polit. tow. Hołowicza.

DZIELNICA SASKA KĘPA

W piątek dnia 6 bm. o godz. 18 w lokalu Dzielnicy przy ul. Francuskiej 7, odbędzie się zebranie członków Komitetu Dzielnicowego Dzielnicy Saska Kępa.

KOŁO PPS „ELEKTROWNIA"

Zarząd Koła PPS „Elektrownia" zawiadamia wszystkich członków o zebraniu Koła „Elektrowni" w dniu 6.XII. br. godz. 15.30 w lokalu PPS Dzielnicy „Powiśle" Tamka 18. Obecność obowiązkowa.

KOŁO PPS PORT CZERNIAKÓW

W piątek dnia 6 grudnia br. o godz. 15.30 w jadalni warsztatowej odbędzie się wspólne zebranie organizacyjne PPS i PPR.

Obecność członków obowiązkowa.

Ministerstwo Komunikacji wyjaśnia

W związku z wiadomością o wyjeździe delegacji polskiej do Belgradu na Kongres Wszechsłowiański, Ministerstwo Komunikacji wyjaśnia, że:

1. Komitet Słowiański zamówił w Ministerstwie wagon sypialny dla 37-osobowej delegacji na dzień 4 grudnia.

2. O decyzji wcześniejszego wyjazdu Ministerstwo nie było powiadomione, gdyż delegacja bilety na dzień 3 grudnia zakupiła w „Orbisie".

3 Miejsca wykupione przez delegację w „Orbisie" były zajęte przez pasażerów nieposiadających miejscówek, których personel kolejowy zobowiązał się usunąć. Delegacja jednak z miejsc tych zrezygnowała.

W wyjaśnieniu swym Ministerstwo uważa, że ani ono, ani władze kolejowe, ani „Orbis" w sprawie tej winy nie ponoszą.

Piwnica — grobowiec odkryta przy robotach na przedłużeniu Marszałkowskiej

Wczoraj, w końcowej fazie robót nad przebijaniem ulicy Marszałkowskiej przez gruzy getta, natrafiono przy usuwaniu fundamentów jednego z gmachów na szczelnie zamurowaną piwnicę.

Po przebiciu otworu w jej sklepieniu wydobył się z wnętrza tak silny i duszący zapach, że musiano przerwać roboty w tym miejscu, gdyż konie przy pracujących tam furmankach nie można było zmusić do przejazdu koło piwnicy. Po kilku godzinach rozpoczęto pracę i stwierdzono, że w piwnicy znajdują się trupy kilku rodzin żydowskich.

Jeden z przybyłych na miejsce przedstawicieli Komitetu Żydowskiego stwierdził, że są to zwłoki żydów, którzy, ukryci w zamurowanych i zamaskowanych piwnicach przetrwali okres likwidacji getta — a zginęli z głodu i uduszenia po przywaleniu piwnicy ruinami wysadzonego przez Niemców już po likwidacji, domu.

Liczba zwłok nie da się narazie ustalić, gdyż z piwnicy wydobywane są w dalszym ciągu szkielety. (pa)

Profesorowie Akademii Stomatologicznej nie brali łapówek

Komisja Specjalna do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym stwierdza, iż, z przeprowadzonych w sprawie afery w Akademii stomatologicznej dochodzeń, wynika, że *profesorowie nie brali łapówek za przyjęcia na studia.*

Dochodzenia wykazały natomiast *duże nadużycia w aparacie administracyjnym Akademii Stomatologicznej.* (pa)

Włochy pamiętają o ofiarach bestialstw hitlerowskich

Polski Związek b. Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych we Włochach, zakończył „Tydzień b. Więźnia Politycznego" uroczystym „Wieczorem Artystycznym" w Sali Parafialnej.

W okolicznościowej prelekcji nawiązano do pamiętnego dnia 16 września 1944 r. W dniu tym pod groźbą kary śmierci okupant zmusił do stawienia się na punkcie zbornym miasta Włochy około 5.000 mężczyzn. Skierowano ich następnie do obozów, jak: Oświęcim, Buchenwald, Mauthausen, Gross-Rosen. Powróciło z nich około 700. Nimi oraz 3000 dzieci - sierot — opiekuje się Koło.

Należy podkreślić, że społeczeństwo Włoch ofiarom i sierotom bestjalstw hitlerowskich okazuje dużą pomoc.

Przechowywać odcinki kontrolne kart żywnościowych

Resort Zaopatrzenia przypomina, że należy przechować odcinki IV kontrolne kart żywnościowych za m-c listopad i grudzień, gdyż będą one potrzebne przy rejestracji kart odzieżowych na IV kwartał.

SPORT

Trzy zwycięstwa Warty na terenie Francji

Wycieczka pięściarzy „Warty" poznańskiej powiodła się. Zawodnicy poznańscy rozegrali 3 spotkania i wszystkie wygrali wysoko, uzyskując ogólny stosunek punktów 34:14 na swoją korzyść. Pierwszy mecz z Grunwaldem dał rezultat 13:3, drugi z Robotniczą reprezentacją Francji 11:5 i trzeci w drodze powrotnej z Paryża z drugą reprezentacją Grunwaldu 10:6.

Za najlepszego zawodnika został uznany przez prasę francuską Koziołek nazwany „artystą ringu", następnie podobali się Polus i Klimecki. Najsłabiej podobno wypadł Szymura, który wprawdzie wszystkie spotkania wygrał, niemniej jednak miał okazać brak formy do tego stopnia, że kpt. związkowy Suszyński poważnie się zastanawia, czy wstawić Szymurę do reprezentacji do Pragi. Warta powróciła już do Poznania. *(Ltn)*

Świadkowie zeznają
Trzeci dzień procesu Organizacji N Z W

W trzecim dniu procesu sąd przesłuchiwał m. in. osk. Kuroczkina — b. studenta medycyny z Wilna.

Oskarżony opowiada o swojej współpracy z hersztem „Burym", nie pomijając szczegółu, że w oddziale „Burego" w ciągu niedługiego czasu otrzymał na 27 ludzi 500.000 zł. Oskarżony wypiera się udziału w napadach rabunkowych. Na pytania prokuratora przyznaje się jednak do „rekwizycji" żywności po okolicznych wioskach.

Po zeznaniach oskarżonych sąd przystąpił do przesłuchiwania świadków również członków organizacji NZW, doprowadzonych do sądu z więzienia. Świadkowie ci, wśród których znajdują się p. o. szef PAS-u na kraj oraz szef organizacyjny Komendy Głównej ustalają strukturę nielegalnego związku oraz funkcje wykonywane przez poszczególnych oskarżonych, potwierdzając zarzuty, ustalone w akcie oskarżenia.

W dniu jutrzejszym dalszy ciąg procesu.

Do 7 bm. pobrać towary tekstylne

Resort Zaopatrzenia komunikuje, że, ostateczny termin pobierania towarów tekstylnych na II kwartał upływa z dniem 7 grudnia rb.

Całkowite zaćmienie księżyca w niedzielę 8 grudnia

Obserwatorium Astronomiczne Uniwersytetu Poznańskiego komunikuje, że w dniu 8 grudnia br. nastąpi całkowite zaćmienie księżyca, które będzie widoczne w Polsce. Początek zaćmienia nastąpi o godz. 17.10. W kilka minut później da się zauważyć u wschodniego brzegu tarczy księżycowej ciemny rąbek nasuwającego się cienia ziemi, cień ten będzie się przesuwał powoli ku zachodowi, tak, że o godzinie 18 min. 19 obejmie całą tarczę księżyca. Księżyc będzie świecił miedziano-czerwonym blaskiem. O godz. 18 min. 48 zjawisko osiągnie swe największe nasilenie.

Zapotrzebowania opałowe na 1947 r.

15 grudnia rb. upływa ostateczny termin składania zapotrzebowań opału na cały rok 1947 dla celów produkcyjnych, stołówek oraz na cele ogrzewania pomieszczeń.

TEATRY

TEATR POLSKI (Karasia 2). Piątek godz. 18.00 — „Penelopa". Sobota godz 11.30 — „Majątek albo imię" (dla szkół); godz. 18.00 — „Penelopa". Niedziela godz. 14.30 — „Lilla Weneda", godz. 18.00 — „Penelopa"

TEATR MUZYCZNO-OPEROWY (Marszałkowska 8): godz. 18.00 „Uczeń diabła" B. Shawa.

TEATR MAŁY (Marszałkowska 81): godz 18.00 „Subretka" Deval'a

TEATR POWSZECHNY (Zamojskiego 20): godz. 18.00 „Szkarłatne Róże", komedia Benedetti'ego

PRASKI TEATR REWII (ul. Zygmuntowska 8). o godz. 17 i 19 rewia pt. „Esy floresy".

TEATR STUDIO (Karowa 31) o godz. 18 „W małym domku" z K. Adwentowiczem.

KLUB SATYRYKÓW „KUKUŁKA" w kawiarni „Reduta" (Nowy Świat 5): — „Bez żenady".

TEATR LUDOWY (Targowa 73 — vis a vis Dworca Wileńskiego): o godz. 19-ej rewia „Śluby Cywilne".

„TEATR DZIECI WARSZAWY" (w lokalu teatru Studio, Karowa 31): godz. 12.30 „Pan Tom buduje dom" wg. Themerson'a.

OLSZA W SALI WEDLA

Po entuzjastycznym przyjęciu przez publiczność w sali „Roma" na pierwszym występie w Warszawie, po powrocie za granicy — w piątek, sobotę i niedzielę — (dwa razy) Tadeusz Olsza wystąpi w sali Wedla (Praga, Zamoyskiego) wraz z Marią Chmurkowską w wieczorze piosenki, tańca i satyry. Kasa czynna od 12—19-ej. Częściowy dochód przeznaczony na odbudowę Warszawy. Początek godz. 18.00.

OD CYDA DO ŻOŁNIERZA POLSKIEGO

Codziennie do niedzieli 8-go bm. o godzinie 18.00 występuje w sali Wedla na Pradze ul. Zamojskiego 26, znakomity artysta Władysław Surzyński w wieczorze poezji i muzyki pt. „Od Cyda do Żołnierza Polskiego".

Dla organizacji społecznych, szkół i wojska zniżka 50 proc za pośrednictwem Centralnego Biura Koncertowego, Warszawa, Zgoda 15, III piętro w godz. od 10 do 13.

PORANEK NA PCK

W niedzielę 8 bm w godz. 12 — 14 odbędzie się w kawiarni „Polonia" poranek artystyczny przy udziale Marii Chmurkowskiej i Witolda Elektorowicza. Dochód — na Polski Czerwony Krzyż. Zamówienia na stoliki przyjmuje Biuro Okręgu Warszawskiego PCK ul. Piusa XI Nr 24-26, pokój Nr 4, w godz. 10 — 14, W niedzielę — kawiarnia „Polonia" od g. 10.30.

ŚW. MIKOŁAJ W „ROMIE"

W piątek, 6 bm wystąpią w „Romie" o godz. 18.15 znani artyści: Elna Gistedt, Kazimierz Dembowski z szeregiem najpiękniejszych arii i duetów z operetek z towarzyszeniem orkiestry pod dyr. Olgierda Straszyńskiego.

Jako konferansjer oraz we własnym repertuarze wystąpi dobrze znany Antoni Jaksztas.

Przedsprzedaż biletów w księgarni Gebethnera i Wolffa, Zgoda 12.

KINA

„ATLANTIC" (ul. Chmielna 33): „Komedianci II seria „Romans Pajaca"

„POLONIA" (Marszałkowska 56): „San Demetrio".

„SYRENA" (Praga, ul. Inżynierska 4): „Samotny żagiel"

„TĘCZA" (Żoliborz, Suzina 4): „Górą dziewczęta".

KINO OŚWIATOWE (Żoliborz, pl. Inwalidów 10): film „Meksyk".

O godz 18 seanse w kinach zarezerwowane są dla Związków Zawodowych. Na seanse te passe partout oraz bilety bezpłatne nie są honorowane.

Bilety ulgowe w przed-przedaży dla członków związków zawodowych, organizacji młodzieżowych i wojska do nabycia w Radzie Związków.

Co usłyszymy w RADIO

SOBOTA, 7 GRUDNIA

6.00 Sygnał czasu i pieśń por.; 6.05 Dziennik por.; 6.30 Muzyka por.; 7.05 Muzyka; 7.15 Wiadomości dzien. por; 7.40 Muzyka por.; 8.50 Audycja szkolna; 12.05 Audycja dla świetlic robotniczych; 12.40 Schumana Sonata S-moll; 13.00 Muzyka obiadowa; 15.00 Audycja słowno-muzyczna dla dzieci pt. „Żywy numer Płomyka"; 15.30 „Ze świata radia"; 15.35 Koncert muzyki Iberyjskiej; 16.25 Dziennik popoł.; 16.35 Skrzynka techn.; 17.10 Audycja dla młodzieży; 17.25 „Przy sobocie po robocie"; 18.30 Nauka przy głośniku: 1) Głos Ameryki, 2) felieton J. Barskiego z cyklu „Na wielkiej fali"; 19.00 Audycja dla wsi; 19.15 Muzyka; 19.25 „O stylach" audycja słowno muz. w opr. prof. Br. Rutkowskiego; 20.01 Dziennik wiecz.; 20.25 Witold Lutosławski — trio na obój, klarnet i fagot; 21.00 Słuchowisko pt. „O Adamie Mickiewiczu"; 21.30 „Głos Młodych"; 21.45 „Lalka" Prusa; 22.00 Audycja rozrywkowa „Klub ekscentryków"; 22.15 Koncert ork. tanecznej pod dyr. J. Cajmera; 23.00 Ostatnie wiad. dzien. rad.; 23.30 Audycja Chopinowska; 23.55 Streszcz. ważn. wiad. dzien.; Hymn.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne handlowe po 15 zł. za wyraz. Poszukiwanie rodzin, pracy i zguby po 5 zł. za wyraz. Reklamowe 1 mm szerokości 1 szpalt. 40 zł. W tekście redakcyjnym 60 zł. Tłustym drukiem 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA 60 ZŁ.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE Centr. Biuro Ogł. i Rekl. Sp. Wyd. „Wiedza" Oddz. w Warszawie, Al. Jerozolimskie 121 tel. 98-06 oraz jego Agentury Al. Jerozolimskie 53 — Gontarczyk, sklep z wyrobami artystycznymi Marszałkowska 1 — I. Urbanowicz, sklep z mat. piśm. Puławska 16 — „OKAES", sklep z mat. piśm. Puławska 23 — księgarnia „Światowid". Zgoda 6 — kiosk księg. „Światowid". Żoliborz Mickiewicza 27 — księg. „Światowid". Koło ul. Obozowa 45 — księg. „Światowid". Praga ul. Targowa 48 — skład szkła i porc. Grochowska 218 — M. Fijołek, sklep z mat. piśm. Polska Agencja Prasowa — Biuro Ogłoszeń i Reklam - Warszawa ul. Pierackiego 11. Placówka „Czytelnika" w Warszawie Wiejska 14 Środkowa 7, Marszałkowska 62, Nowy Świat 47 Puławska 49 Rozdzielnie gazet Pl. Inwalidów (Żoliborz) Zygmuntowska 6 i Poznańska 38 Biuro „Orbisu" Warszawa, Al. Jerozolimska 39, Praga ul. Targowa 70 „Wolność" Warszawa ul. Marszałkowska 95, Spółdz. Agencji Prasowej „GLOB" — Dział Reklamy — ul. Złota 6. Dział Reklamy Spółdzielni Wydawniczej Wydawnictwo Ludowe" — Warszawa ul. Bagatela 10 m 35 tel. nr. 8 67 79. Biuro Ogłoszeń — Teofil Pietraszek. Warszawa, Wspólna 50, tel. 855 26. — F-ma kolporterska „GONIEC", Marszałkowska 60.

REDAGUJE KOMITET B—14708

Nakładem Spółdzielni Wydawniczej „WIEDZA", Druk. Spółdzielni Wydawniczej „WIEDZA" — „Robotnik" nr. 1.

Zwycięstwo Demokracji Ludowej
to zwycięstwo Związków Zawodowych

Uchwały plenum Komisji Centralnej Zw. Zaw.

1. Rezolucja polityczna

Plenum K.C.Z.Z., po przeanalizowaniu położenia politycznego w kraju stwierdza, że wybory, które odbędą się w styczniu 1947 r. winny zadokumentować ostateczne zwycięstwo obozu demokracji ludowej nad niedobitkami reakcji, wstecznictwa i faszyzmu.

Umowa, zawarta między PPS i PPR wzmacnia jednolity front klasy robotniczej, stanowiący główną dynamiczną siłę mas pracujących oraz chłopstwa w ich walce o utrwalenie zdobyczy rewolucji ludowej. Istnieje w Polsce tylko jedna linia podziału. Na tych, którzy świadomym wysiłkiem, w ciężkim codziennym trudzie podnoszą z ruin nasze życie gospodarcze, którzy budują Polskę wolną od obcego i rodzimego kapitału, Polskę, której współgospodarzami są masy pracujące, oraz na tych, którzy bronią stanu posiadania wczorajszego obszarnika i kapitalisty, a dzisiejszego spekulanta i szabrownika. Przy tej linii podziału, miejsce Związków Zawodowych zostało jasno sprecyzowane uchwałą I-go Kongresu Związków Zawodowych w listopadzie 1945 r. Nasza odpowiedź na wysiłki krajowej i zagranicznej reakcji, na próby zakwestionowania naszych granic zachodnich i na próby mieszania się do naszych spraw wewnętrznych, to zwarty blok całej polskiej demokracji, skierowany swoim ostrzem przeciwko reakcji.

Związki Zawodowe w Bloku Stronnictw Demokratycznych

W oparciu o powyższą uchwałę I-go Kongresu Związków Zawodowych w Polsce, plenarne posiedzenie KCZZ w pełni akceptuje warunki, na jakich Prezydium KCZZ uchwałą z dnia 2.9.1946 r. postanowiło wejść do Bloku Stronnictw Demokratycznych Zgodnie z tą decyzją Plenarne Posiedzenie KCZZ proponuje czterem stronnictwom Demokratycznym utworzenie bloku wyborczego pod nazwą: „Blok Stronnictw Demokratycznych oraz Związków Zawodowych".

Związki Zawodowe wstępują do bloku, jako składowa część obozu Demokratycznego, zachowując prawo wysuwania swoich kandydatów na posłów nie tylko spośród działaczy związkowych, będących członkami partii politycznych, lecz również spośród związkowych działaczy bezpartyjnych. Do Komitetów Wyborczych czterech partii politycznych zostaną powołani przedstawiciele Związków Zawodowych na wszystkich szczeblach drabiny wyborczej. Blok Stronnictw Demokratycznych oraz Związków Zawodowych będzie prowadzić kampanię wyborczą pod hasłem:

I. Rozbicia obozu antyludowej reakcji społecznej, zarówno działającej pod ziemią, jak i występującej pod legalnym szyldem PSL, ułatwiając jednocześnie demokratycznie nastrojonym członkom PSL ich przejście do Obozu Demokracji.

II. Utrwalenia i pogłębienia dotychczasowych politycznych i gospodarczych zdobyczy klasy robotniczej, pracowników umysłowych oraz chłopstwa.

III. Politycznego i Gospodarczego opanowania Ziem Zachodnich, dając w ten sposób wyraz naszej woli utrzymania granic zachodnich na Odrze i Nysie Łużyckiej, jako ziem odwiecznie polskich i wcielonych do Polski na zawsze.

IV. Pełnego zrealizowania trzyletniego planu gospodarczego, jako planu konsumcyjnego, planu sytości i sprawiedliwego rozłożenia ciężarów odbudowy kraju na wszystkie warstwy społeczne.

V. Systematycznej poprawy położenia materialnego świata pracy, drogą w pierwszym rzędzie obniżenia cen, zabezpieczenia aprowizacji oraz bezwzględnej walki ze spekulacją we wszystkich jej przejawach.

IV. Dalszej rozbudowy ustawodawstwa socjalnego, zwłaszcza w dziedzinie urlopów oraz zabezpieczenia na wypadek starości, choroby lub kalectwa.

W myśl tych uchwał Plenum KCZZ upoważnia Prezydium KCZZ do zgłoszenia w ramach Demokratycznego Bloku listy kandydatów na posłów związkowych do Sejmu oraz wzywa wszystkie Zarządy Główne i OKZZ do: 1. Zgłoszenia imiennego akcesu za pośrednictwem KCZZ do Bloku Wyborczego „Stronnictw Demokratycznych oraz Związków Zawodowych". 2. Wydania publicznych oświadczeń w sprawie swojego udziału w Bloku Stronnictw Demokratycznych i Związków Zawodowych oraz zwołania zgromadzeń masowych z udziałem najwybitniejszych działaczy związkowych. 3. Powołania do życia w Zarządach Głównych i Okręgowych Komisjach Związków Zawodowych Komitetów Wyborczych, podległych bezpośrednio Komitetowi Wyborczemu KCZZ. 4. Udzielenia maksymalnej pomocy władzom bezpieczeństwa przez masowy udział w ORMO celem ostatecznego rozbicia band i antypaństwowych organizacji. 5. Przeprowadzenia kampanii wyborczej pod hasłem stabilizacji gospodarczej i politycznej kraju oraz wykonania Daniny Narodowej. 6. Prowadzenia kampanii wyborczej pod hasłem „Zwycięstwo Demokracji Ludowej, to zwycięstwo Związków Zawodowych

Plenum Komisji Centralnej Związków Zawodowych stwierdza, że gospodarka polska pokonywuje w dalszym ciągu zwycięsko trudności powojennego okresu odbudowy. Przemysł, uruchamiany częstokroć z inicjatywy robotników, stopniowo zbliża się do poziomu przedwojennego. Zwiększa się liczba zatrudnionych. Rośnie, acz kolwiek w tempie wolniejszym, krajowa produkcja rolnicza. Na podkreślenie zasługuje fakt wysokiej dyscypliny i ofiarności mas kolejarskich dzięki którym udało się usunąć trudności w kolejnictwie i osiągnąć dalsze postępy w transporcie.

Ogólnemu rozwojowi przemysłu i rolnictwa towarzyszyła stopniowa poprawa sytuacji materialnej pracowników. Rząd potrafił, pomimo wyniszczenia gospodarki rolnej, braku tłuszczu i mięsa oraz niedostatecznego poziomu produkcji zbóż, dzięki dużym wysiłkom i w oparciu o dotychczasowy import, usprawnić i ulepszyć system aprowizacji kartkowej świata pracy. Ceny na wolnym rynku utrzymywały się aż do miesiąca września i do tego okresu realne płace pracowników rosły.

Ostatnia zwyżka cen

Obserwowana ostatnio zwyżka cen wolnorynkowych zahamowała proces wzrostu płacy realnej. Zwyżka cen, mająca częściowo charakter sezonowy, została spotęgowana przez wrogie elementy spekulacyjne. Wykorzystały one nieprodukcyjnie nagromadzone poważne sumy pieniężne i zahamowanie normalnej podaży zboża i artykułów rolnych na rynek miejski przez zamożną część wsi nieobciążoną świadczeniami rzeczowymi i finansowymi.

Powstrzymując drogą agitacji sprzedaż artykułów rolniczych do miast i rozwijając jednocześnie orgię spekulacyjną artykułami przemysłowymi, usiłuje reakcja polska, posiadająca oparcie w warstwie spekulantów, oddzielić gospodarczo wieś od miasta i doprowadzić jednocześnie do pogorszenia położenia klasy pracującej po to, by na gruncie wytworzonego niezadowolenia zachwiać pozycje zdobyte przez demokrację ludową.

Walka ze spekulacją

Walka ze spekulacją, żerującą na naszym organizmie gospodarczym o zamknięcie kanałów, którymi dobra społeczne dostają się do rąk nieprodukcyjnych, wysuwa się jako czołowe zadanie świata pracy i czynników rządowych. W tej sytuacji Plenum KCZZ uważa za niezbędne wezwać rząd do jak najenergiczniejszych kroków w kierunku przekreślenia zamiarów reakcji i powstrzymania drogą odpowiednich zarządzeń ekonomicznych i administracyjnych dalszej zwyżki cen.

2. Rezolucja gospodarcza

Plenum KCZZ przyjmuje do wiadomości zapowiedziany przez Rząd program walki z drożyzną, która stworzy warunki dla skutecznego działania wydanego dekretu o kontroli cen. Polityka finansowa państwa winna dążyć konsekwentnie do gospodarki bezdeficytowej przy utrzymaniu stałości waluty. Równolegle do przyśpieszenia ściągania podatku gruntowego i Daniny Narodowej należy przedsięwziąć środki w kierunku większego obciążenia na rzecz państwa warstw posiadających. Obok zwiększenia wpływów finansowych, przy utrzymaniu zasady sprawiedliwego rozłożenia ciężarów, niezbędne jest również poczynienie poważnych oszczędności w naszym życiu gospodarczym i w aparacie państwowym.

Wzywamy do oszczędności

Plenum KCZZ wzywa masy pracujące, zorganizowane w ruchu zawodowym, do udzielenia pełnego poparcia wszystkim zarządzeniom czynników rządowych, zmierzającym do:

I. Przeprowadzenia istotnych oszczędności budżetowych w zakresie wydatków administracyjnych i ograniczenia tych wydatków do granic rzeczywistych potrzeb.

II. Przeprowadzenia oszczędności w gospodarce przedsiębiorstw państwowych i spółdzielczych na odcinku nadmiernie rozbudowanej administracji i personelu nieprodukcyjnego, funduszów dyspozycyjnych, kosztów reprezentacyjnych, subwencji itp.

III. Przestrzegania terminowego wykonywania planów produkcyjnych i dystrybucyjnych. Plenum domaga się wydania dekretu o przestrzeganiu dyscypliny finansowej w gospodarce sektora państwowego i spółdzielczego.

Dla przeprowadzenia skutecznej walki przeciw spekulacji, Plenum uważa za konieczne: 1) Nadanie organom rządowym działającym w oparciu o masową kontrolę społeczną prawa odbierania uprawnień handlowych i konfiskaty sklepów elementom spekulacyjnym, wywołującym drożyznę. 2) Przyśpieszenie dekretowego określenia wysokości marż zarobkowych w handlu hurtowym i detalicznym artykułami przemysłowymi i rolnymi. 3) Szybkie powołanie Centralnej i Terenowych Komisji Cennikowych z udziałem Związków Zawodowych i zagwarantowaniem im prawa kontroli nad obrotem placówek handlu hurtowego i detalicznego.

Sytuacja aprowizacyjna

Sytuacja aprowizacyjna kraju nakazuje dla utrzymania osiągniętego poziomu w zakresie zaopatrzenia kartkowego dokonanie w okresie najbliższych kilku miesięcy poważnego importu przede wszystkim artykułów białkowych i tłuszczy. Wymaga to zwiększenia eksportu dla zdobycia środków na zakup artykułów żywnościowych za granicą. Nakłada to na rząd i społeczeństwo obowiązek jak najbardziej oszczędnej gospodarki wewnętrznej wszelkimi artykułami eksportowymi.

Plenum KCZZ uważa za konieczne usprawnienie wymiany i rozdziału artykułów powszechnego spożycia w pierwszym rzędzie przez aparat spółdzielczy na drodze udoskonalenia jego pracy.

Plenum KCZZ stoi na stanowisku, że mimo trudności wynikających z sytuacji gospodarczej, proces podnoszenia stopy życiowej nisko uposażonych pracowników nie powinien ulec zahamowaniu.

Plenum KCZZ zdaje sobie sprawę z tego, iż czynnikiem decydującym o powodzeniu polityki rządowej, zmierzającej do podniesienia poziomu życiowego mas pracujących, będzie stały wzrost produkcji oparty o techniczne udoskonalenia i ulepszenie organizacji pracy, o rosnącą wydajność pracy, w połączeniu z konsekwentną walką o obniżkę kosztów własnych produkcji pod warunkiem zduszenia wrogich sił spekulacji. Dla osiągnięcia tych celów masy pracujące skupione w szeregach ruchu zawodowego nie będą szczędzić swych sił, ofiarnej pracy i pomocy.

3. Danina Narodowa

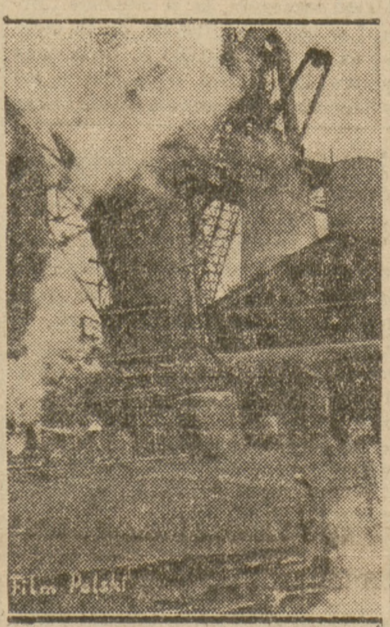
W ostatnim okresie ponowiły się ataki międzynarodowej reakcji, podżegaczy wojennych i obrońców niemieckich różnego autoramentu na nasze odwieczne prawa do Odzyskanych Ziem Zachodnich. Plenum Komisji Centralnej i Związków Zawodowych w imieniu całego polskiego ruchu zawodowego, skupiającego ponad 2 miliony robotników i pracowników umysłowych, wyraża protest przeciwko antypolskim wystąpieniom międzynarodowych burzycieli pokoju i stwierdza nienaruszalność naszych granic zachodnich.

Witamy uchwałę Prezydium KRN i rządu o Daninie Narodowej. W ramach planu trzyletniego zmobilizuje ona nowe miliardy dla dzieła jak najszybszego podźwignięcia gospodarczego i kulturalnego Ziem Odzyskanych oraz scalenia ich z ziemiami dawnymi. Polski świat pracy trudem swoim odbudowuje z ruin Ziemie Zachodnie. Wpłacając z nadwyżką przypadającą nań część Daniny Narodowej i tym razem spełni on swój obowiązek wobec narodu i państwa.

Masy pracujące, skupione w ruchu zawodowym, przez czynny udział w Komisjach Obywatelskich i współdziałanie z nimi, w myśl słusznych zasad sprawiedliwego rozłożenia ciężaru odbudowy na wszystkie warstwy, całą siłą swego autorytetu i organizacji przyczynią się do szybkiej i sprawnej realizacji Daniny Narodowej. Domagamy się bezwzględnego ściągania słusznie wymierzonej Daniny od warstw społecznych o wysokim dochodzie.

Nowy potok ludzi, materiałów i pieniędzy popłynie na Zachód, aby w pełni uruchomić potencjał gospodarczy tych ziem, wykorzystanie którego w dużym stopniu przyczyni się do stworzenie dobrobytu całego narodu i wzmożenia potęgi naszego państwa.

Huta Pokój

Uczony Polski w Akademii Francuskiej

Znakomity parazytolog, prof. dr. Witold Stefański, długoletni dziekan Wydziału Weterynaryjnego Uniwersytetu Warszawskiego, został powołany na członka-korespondenta Francuskiej Akademii Weterynaryjnej. Wręczenie dyplomu odbędzie się 19 grudnia w Paryżu, w czasie uroczystego jubileuszu stulecia istnienia Akademii.

Koncert Małcużyńskiego w Paryżu

W dniu 3 bm. w teatrze Des Champs Elysees odbył się recital znakomitego pianisty polskiego, Witolda Małcużyńskiego. Rozentuzjazmowana publiczność czterokrotnie wywoływała pianistę, zmuszając go do bisowania.

W trzecią rocznicę śmierci

STEFAN (Stanisław Chudoba)

Dnia 6 grudnia mija 3 rocznica śmierci zamordowanego przez oprawców niemieckich jednego z głównych organizatorów grupy lewicowych socjalistów „Barykada Wolności", a następnie Polskich Socjalistów (PS) i wreszcie RPPS, tow. Stanisława Chudoby. Jadącego tramwajem na Żoliborz, wyciągnęli oprawcy wraz z innymi pasażerami i dostarczyli jako brakujący im „kontygent" na rozstrzelanie. Działo się to w poniedziałek, a w piątek już na murach Warszawy ukazał się czerwony plakat śmierci, na którym między innymi znajdowało się nazwisko Stanisława Wiśniewskiego. Pod tym nazwiskiem ukrywał się tow. Stanisław Chudoba. Śmierć tow. Stefana była dużym ciosem dla naszej Partii, zwłaszcza, że przyszła tak nagłe i w takich nieoczekiwanych warunkach. Jeszcze w niedzielę, to jest w dzień przed jego aresztowaniem, a przed moim wyjazdem na robotę do Krakowa, rozmawiałem z Nim w lokalu przy ul. Marszałkowskiej właśnie o trudnej sytuacji w naszej Partii i o potrzebie zmontowania bloku stronnictw lewicowych w postaci Krajowej Rady Narodowej.

Wyjechałem pod wrażeniem, że Stefan się skłania ku mojej koncepcji, że trzeba już niewiele czasu, aby do nie dojrzał Tymczasem śmierć Jego przyszła tak nagle i nieoczekiwanie.

Poznałem tow Chudobę dnia 4 marca 1937 r., kiedy jako wygnaniec z W., skazany na jeden rok więzienia, szukałem dla siebie miejsca w Warszawie, zatrzymując się w hotelu W.S.M. na Żoliborzu. Tamże, w tym samym pokoju o dwóch łóżkach, mieszkał od kilku dni współpracownik tow. Rusinka i współredaktor „Walki Ludu", świeżo wyciągnięty z sanacyjnego kryminału, skazany również na jeden rok więzienia przez sąd w Gnieźnie za broszurę p. t. „Bezrobocie w Polsce", tow. Stanisław Chudoba.

Mieszkaliśmy już kilka dni razem, a nie nawiązaliśmy rozmowy ze sobą, obydwaj będąc mrukliwego usposobienia. Zwłaszcza nie zdradzał chęci do rozmowy tow. Chudoba, wyraźnie niezadowolony, że jakiś intruz wpakował mu się do jednego z nim pokoju w hotelu. W hotelu tym według regulaminu, wolno było mieszkać tylko trzy dni, a tymczasem zarówno On, jak i ja, zatrzymaliśmy się tam znacznie dłużej. Chcąc nie chcąc, trzeba było od czasu do czasu słowo przemówić i tak zawiązała się nasza znajomość, która niezadługo przerodziła się w przyjaźń, zwłaszcza gdy obydwaj dowiedzieliśmy się, kim jesteśmy.

Tow. Chudoba, który kilka dni wcześniej ode mnie przybył do Warszawy i pracował jako dziennikarz w prasie socjalistycznej na Wareckiej już zdążył się rozejrzeć i pozawierać potrzebne znajomości. Zarówno on, jak i ja, wzięliśmy udział w działalności lewicowej opozycji w warszawskiej organizacji partyjnej, której to grupie przewodzili Dubois, Próchnik, Libkind, Dąbrowski Jan, Hochfeld i inni.

Grupa nasza nie była zbyt liczna, ale zwarta i ruchliwa, wobec czego po pewnym czasie mieliśmy już pod swoimi wpływami kilka dzielnic w Warszawie, jak np. Żoliborz, Rakowiec, Nowe Bródno Jerozolima, Śródmieście, a na jednej z konferencji warszawskich zorganizowaliśmy wielką batalię i dyskusję polityczną, występując ostro przeciwko oportunistycznemu kierownictwu naszej Partii i wywołując duży oddźwięk na tej konferencji.

Odtąd OKR zwrócił na naszą grupę specjalną uwagę i nie ułatwiał nam pracy. Zwłaszcza tow. Chudoba, jako natura bardzo impulsywna i gwałtowna, znajdował się w ciągłych konfliktach z Partią. Pracował wtedy organizacyjnie na dzienicy „Jerozolima". Kiedy zamieszkał na Rakowcu i chciał się przenieść na tę dzielnicę partyjną, —nie zgodzono się i przeniesiono go na „karną" dzielnicę Śródmieście, gdzie. obok Żoliborza — grupowali się główni opozycjoniści, jak Stanisław Dubois, Jan Krzesławski, Leszek Raabe i inni.

Do bardziej interesujących moich prac razem z tow. Chudobą należała praca w „Chłopskiej Prawdzie", na kursach oświatowych W. S. M., przy wyborach samorządowych w 1938 r. i przy organizacji obchodu 1 Maja w 1939 r. Obchód 1 Maja 1939 roku był przez władze zakazany. Można było urządzać zgromadzenia tylko w lokalach zamkniętych. Organizowaliśmy z tow. Chudobą zgromadzenie na Ochocie. Ponieważ jednak nie mogliśmy tam wynająć odpowiednio obszernego lokalu, urządziliśmy wiec w przejezdnym cyrku pod rozbitymi namiotami. Wpadliśmy na pomysł zainstalowania głośników przed cyrkiem. W ten sposób obeszliśmy zarządzenie władz, gdyż samo zebranie odbyliśmy w „lokalu zamkniętymi", to znaczy w cyrku, a że tłumy ludzi przed cyrkiem mogły b. dobrze słuchać naszych przemówień i naszego programu — to przecież „cóż my tutaj winni". Władze bezpieczeństwa były wściekłe na nas, ale nam 1 Maj się udał, jak zdaje się w żadnej innej dzielnicy.

W piąty czy szósty dzień wojny tow. Chudoba przyniósł mi wiadomość, że władze wojskowe myślą o poddaniu Warszawy. Rozważaliśmy wtedy z Nim i z innymi towarzyszami nad problemem organizowania przez PPS nowej władzy w mieście na wypadek ucieczki władz oficjalnych i organizowania obrony stolicy przez robotników. Tow. Chudoba wyszedł jednak z Warszawy, jak wielu innych, ja pozostałem na miejscu. W czasie wędrówki dostał się do niewoli niemieckiej i przesiedział w obozie do wiosny 1940 roku, kiedy zwolniono Go jako chorego.

Po Jego powrocie z niewoli naradzaliśmy się nad stworzeniem organizacji konspiracyjnej PPS-u. On nawiązał kontakt z grupą Stanisława Dubois, do której dołączyliśmy się obydwaj. Wkrótce Stanisław Dubois wraz z innymi zostaje aresztowany, a kierownictwo organizacji przechodzi w ręce Stanisława Chudoby, E. Osóbki-Morawskiego, Alfreda Jareckiego. Władysława Jagiełły i Pawła (młodszego). Tow. Chudoba był wtedy duszą organizacji, poświęcając jej cały swój czas, podczas gdy inni pracowali również zawodowo. W pracy konspiracyjnej tow. Chudoba dał się poznać jako niezwykle ruchliwy, ofiarny i odważny pracownik.

Nie stać było wtedy naszą organizację na zaangażowanie zbyt wielu funkcjonariuszy, więc różne roboty techniczne wykonywać musieli członkowie Komitetu Centralnego z tow. Chudobą na czele. Pamiętam Go, jak w srogą zimę biegał całymi dniami w butach na drewnianych podeszwach, w płaszczu „wiatrem podszytym" i z rozwianym szalikiem na szyi, ciągle zaaferowany to spotkaniami, których odbywał dziennie bez liku, to dostarczaniem technice materiałów do druku, to wreszcie przy montowaniu drukarń, odbijaniu pisma, rozwożeniu go nawet i t p

Przy Jego to wielkim wkładzie pracy i rozumu politycznego, organizacja nasza rozrastała się stale i zdobywała sobie w szerszych kołach politycznych duże uznanie. Na jesieni 1941 roku do naszej organizacji dołączyły się następujące grupy: organizacja łódzka PPS z Henrykiem Wachowiczem i Wacławem Jurczakiem na czele, „Gwardia", grupa akademicka PPS z Leszkiem Raabe i Włodzimierzem Kaczanowskim oraz mały zespół ludzi z Adamem Próchnikiem i Piotrem Gajewskim. W tym okresie czasu przeżywaliśmy największy rozkwit organizacyjny. Byliśmy zresztą przez rok z górą jedną z 4 partii, na których opierała się krajowa delegatura rządu gen. Sikorskiego

Ale przeżyliśmy wtedy i złe momenty. Były pewne trudne sprawy i spory ideologiczne, najpierw z tow. Leszkiem Raabe. a następnie z tow. dr. Próchnikiem Główny spór wiódł właśnie tow. Chudoba. Nie miał w tych sprawach zdolności do kompromisu, nawet słusznego i zdrowego.

Najdłużej może trwały dobre i zgodne stosunki między Nim a mną. Psuć zaczęły się od czasu, kiedy w sporze między Stefanem a grupą Leszka Raabego i Pawła (Markowskiego) nie popierałem już Stefana całkowicie, a dążyłem do niedopuszczenia do rozłamu, co nam groziło, i co — niestety — i tak nastąpiło.

Współpraca nasza na pewien czas urwała się na skutek poważnych różnic politycznych. Podczas gdy ja, po usunięciu nas z delegatury na rzecz WRN reprezentowałem pogląd montowania jednolitego frontu z PPR i bloku z radykalną demokracją (tow. Stefan) był za trzecią centrową koncepcją, za tak zwaną Centralizacją Stronnictw Demokratycznych, która zgasła później, nie odgrywając w naszym życiu politycznym żadnej prawie roli, podczas gdy koncepcja bloku PPR — PPS. SL („Wola Ludu"), owocem której była Krajowa Rada Narodowa — zwyciężyła.

Tow. Stefan w ostatnich czasach skłaniał się już prawie do koncepcji KRN i gdyby nie tragiczna Jego śmierć, odegrałby w niej na pewno wybitną rolę.

Zgasł przedwcześnie w 30-ym roku życia wybitny działacz, ofiarny pracownik, światły człowiek, jako jedna z ofiar krwawego żniwa hitlerowskiej okupacji w Polsce Imię jego na zawsze zostanie wyryte złotymi zgłoskami w historii walki o niepodległość Polski i w historii PPS.

S. W.